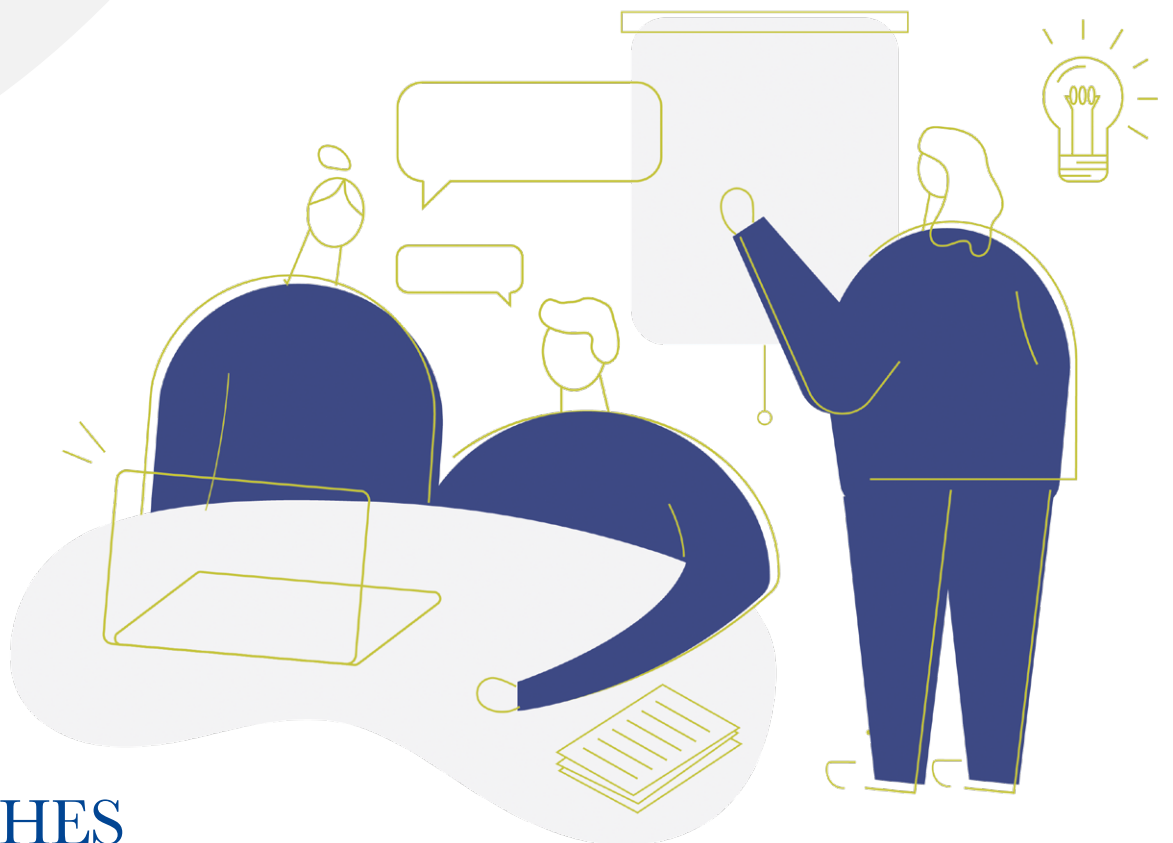

Jugend-Ideen für das Deutsch- Polnische Haus Pomysły Młodzieży dla Domu Polsko- Niemieckiego

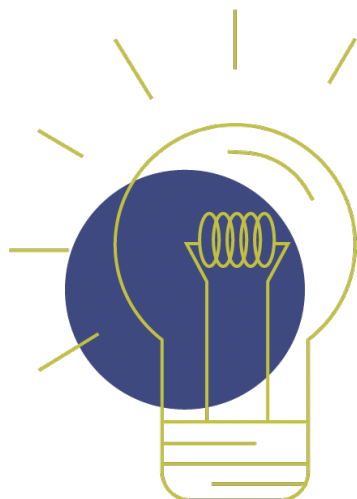
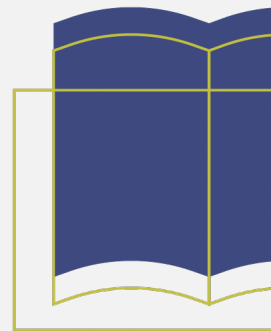

Diese Publikation dokumentiert die Ergebnisse eines partizipativen Prozesses, in dem Jugendliche aus Polen und Deutschland über zwei Jahre hinweg aktiv an der Gestaltung von Bildungsangeboten für das künftige Deutsch-Polnische Haus in Berlin mitwirkten. Gemeinsam entwickelten sie erste Projektideen, die die deutsch-polnische Beziehungsgeschichte und Erinnerungskultur der beiden Länder erlebbar machen.

Im Rahmen der „Jugend-Ideenlabore“ 2023 setzten sich über 70 junge Menschen intensiv mit der deutsch-polnischen Geschichte und ihren aktuellen Bezügen auseinander. In mehreren Workshops entwarfen und erprobten sie elf Anregungen für Bildungsformate, die sie im November 2023 in Berlin der Öffentlichkeit präsentierten. Die Ideen flossen in den vom Bundeskabinett im Juni 2024 beschlossenen Realisierungsvorschlag für das Deutsch-Polnische Haus und inspirieren bereits jetzt die Bildungsarbeit des „Hauses ohne Ort“.

Im Jahr 2024 nahm eine deutsch-polnische Gruppe von 14 Jugendlichen die bisherigen Ideen auf und vertiefte sie weiter. Inspiriert von den Erkenntnissen ihrer Vorgänger:innen entwickelten sie zuerst im Rahmen einer Jugendbegegnung in Kreisau und später in Online-Workshops vier Prototypen von Bildungsformaten für das Deutsch-Polnische Haus. Dabei handelt es sich um ein deutsch-polnisches Magazin, Exkursionen in die deutsch-polnische Grenzregion, eine interaktive Ausstellung und einen Entwurf eines geschichtlichen Spiels nach dem Vorbild eines „Escape Rooms“.

Die hier präsentierten Ergebnisse stehen für das Engagement junger Menschen, die die Zukunft des Deutsch-Polnischen Hauses aktiv mitgestalten möchten. Mögen ihre kreativen Ideen weitergetragen und möglichst bald in die Praxis umgesetzt werden!

Niniejsza publikacja dokumentuje wyniki procesu partycypacyjnego, w którym młodzi ludzie z Polski i Niemiec przez dwa lata aktywnie uczestniczyli w projektowaniu programów edukacyjnych dla przyszłego Domu Polsko-Niemieckiego w Berlinie. Wspólnie opracowali wstępne koncepcje projektów, które mają ożywić historię stosunków polsko-niemieckich oraz kulturę pamięci obu krajów.

W ramach „Młodzieżowej Kuźni Pomysłów” w 2023 roku ponad 70 młodych uczestników i uczestniczek zgłębiało historię polsko-niemiecką, badając jej współczesne odniesienia. Podczas serii warsztatów stworzyli i przetestowali jedenaście propozycji formatów edukacyjnych, które w listopadzie 2023 roku zaprezentowali publicznie w Berlinie. Te pomysły zostały uwzględnione w oficjalnej koncepcji Domu Polsko-Niemieckiego, zatwierdzonej przez rząd federalny w czerwcu 2024 roku, a już teraz inspirują działania edukacyjne realizowane w ramach projektu „Dom bez Miejsca”.

W 2024 roku polsko-niemiecka grupa 14 młodych ludzi podjęła się dalszej pracy nad zaproponowanymi projektami. Czerpiąc inspirację z pomysłów swoich poprzedników i poprzedniczek, opracowali cztery prototypy formatów edukacyjnych dla Domu Polsko-Niemieckiego. Prace te rozpoczęły się podczas spotkania młodzieży w Krzyżowej, a następnie były kontynuowane w formie warsztatów online. Wśród proponowanych projektów znalazły się: polsko-niemiecki magazyn, wycieczki do regionu przygranicznego, interaktywna wystawa oraz gra historyczna w formie „escape roomu”.

Zaprezentowane poniżej wyniki projektu są dowodem zaangażowania młodych ludzi, którzy pragną aktywnie współtworzyć przyszłość Domu Polsko-Niemieckiego. Oby ich kreatywne pomysły jak najszybciej doczekały się realizacji i inspirowały do dalszych działań!

- ↑ Workshop in Berlin, 2023
- ↑ Warsztat w Berlinie, 2023
- ↗ Workshop in Elmshorn, 2023
- ↗ Warsztat w Elmshorn, 2023

- Abschlussveranstaltung in Berlin, 2023
- Wydarzenie podsumowujące w Berlinie, 2023
- ↓ Abschlussveranstaltung in Berlin, 2023
- ↓ Wydarzenie podsumowujące w Berlinie, 2023

- ↑ Abschlussveranstaltung in Berlin, 2023
- ↑ Wydarzenie podsumowujące w Berlinie, 2023
- Auftaktseminar in Kreisau, 2024
- Spotkanie w Krzyżowej, 2024

- Auftaktseminar in Kreisau, 2024
- Spotkanie w Krzyżowej, 2024

ES WIRD EIN
**DEUTSCH-POLNISCHES
Klaus**
IN BERLIN ENTSTEHEN

§
BUNDESTAGS-
BESCHLUSS 2020

3 EBENEN:

GEDENKEN

HISTORISCHE
INFORMATION

BILDUNG &
BEGEGNUNG

WIE KANN PARTIZIPATION GELINGEN

12-27 JAHRE
IST EINE SEHR BREITE
ZIELGRUPPE

EINBEZUG
IN DEN GESAMT

Mitge
VON DER IDEE

UNSER WUNSCH

FUNKTIONIERENDE PARTIZIPATIONSFORM für junge Menschen

Kein
Selbstläufer!

Fliegende
Akademie

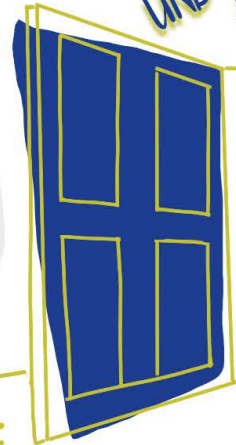

ERINNERUNG UND JUGENDBET

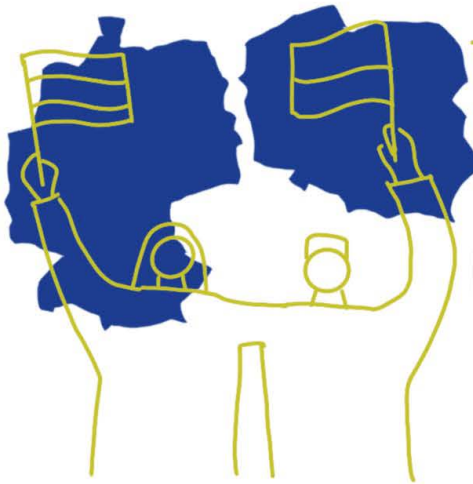
Workshop im Rahmen
„Jugend-Ideenlabore“

ZUKUNFT

& GESCHICHTE GEGENWART

BEISPIELE

INTERAKTIVE
APP
"10 SCHRITTE"

Die Jugend war von
Anfang an beteiligt

DEREN HELDEN

Anne Frank Zentrum
**BOTSCHAFTER*INNEN
PROGRAMM**
PEER GUIDES

JUGEND NETZWERK

- MEHRSTUFICKEIT
- BEZUG ZUR
GEGENWART

MEMORY
AG

Stolen
Memory
Archives

30 MIO. DOKUMENTE

DEUTSCHES
POLEN
INSTITUT

GEFÖRDERT VON:

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

BEWERTUNG
DES PROZESS

DIE JUGENDLICHEN WOLLEN
GEHÖRT
WERDEN

VIelfalt
PRÄSENZ
MITORGANISATION
VERANTWORTUNG

gestaltung
BIS ZUM ERGEBNIS

Spannungsfelder

JUGENDBETEILIGUNG
ALS FASSADE

SCHULISCHE
VS. AUßERSCHULISCHE
BETEILIGUNG

VERANTWORTUNG
ABGEBEN
ist schwierig

KLASSISMUS
& DIVERSITÄT

SKULTUR
BETEILIGUNG

des Projekts
27. JUNI 2023

Perspektive
auf die
NS-Zeit

active
Citizen-
ship

JUNGE PERSPEKTIVEN
SICHTBAR MACHEN!
ALUMNI MITEINBEZIEHEN

DIE LEUTE
FINDEN, DIE
LUST HABEN
(nicht immer
in der Schule)

BEST
PRACTICE

- ✓ ALTER
BEACHTEN
- ✓ BEZUG ZUR
GEGENWART
- ✓ VERANTWORTUNG
ÜBERGEBEN

Vertrauen
& netzwerke

TRANSFER
DER GESCHICHTE

FUN
TEAMS

BLOG

"BUDDY"
SYSTEM

GESCHICHTSWISSEN
ANEIGNEN

unterschiedlicher
Wissenskanon
IN DEN BEIDEN LÄNDERN

Junge Jury
MARGOT-FRIEDLÄNDER-PREIS

FAZIT:

PARTIZIPATION
lehnt sich
WENN SIE ERNST
genommen wird

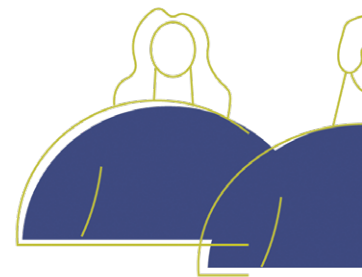

Inspiration
statt reine
GESCHICHTSVERMITTLUNG

Aleksandra Schreiber **tellinary**

Junge Menschen wünschen sich ...

Młodzi ludzie chcą ...

Echte Partizipation

Prawdziwego uczestnictwa

Junge Menschen wünschen sich Formate, die sie von Anfang an mitgestalten können. Sie möchten nicht nur Wissen empfangen, sondern auch die Bildungsformate selbst mitbestimmen.

Młodzi ludzie życzą sobie formatów, które mogą współtworzyć od samego początku. Nie chcą jedynie przyswajać wiedzy, lecz także aktywnie wpływać na kształt programów edukacyjnych.

Interaktive und sinnliche Formate

Formatów interaktywnych i sensorycznych

Jugendliche wünschen sich praktische und erlebbare Angebote wie interaktive Räume, Musik-, Sport-, oder Kochworkshops, die das Lernen emotional und sinnlich erfahrbar machen.

Młodzieży zależy na praktycznych, namacalnych formach edukacji, takich jak interaktywne przestrzenie, warsztaty muzyczne, sportowe czy kulinarne, które przekazują wiedzę jednocześnie angażując emocje i zmysły.

Niedrigschwelliger und barrierefreier Zugang Edukacji dostępnej dla każdego

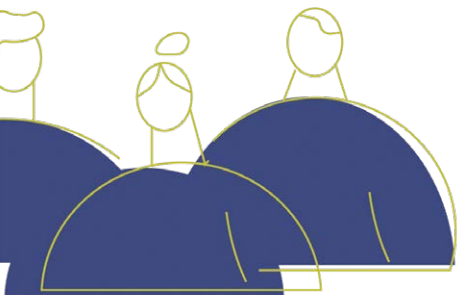
Die Angebote sollten ohne Vorkenntnisse oder mit nur wenig Vorwissen nutzbar sein. Mobile Bildungsangebote sollen Menschen mit erschwertem Zugang zu Kultur- und Bildungsangeboten einbeziehen. Barrierefreiheit ist essentiell, um eine größtmögliche Teilhabe zu ermöglichen.

Udział powinien być możliwy dla wszystkich, nawet bez wcześniejszej wiedzy lub z minimalnym przygotowaniem. Programy edukacyjne powinny docierać również do osób z ograniczonym dostępem do instytucji kultury i edukacji. Dostępność jest kluczowa, by zapewnić jak najszersze uczestnictwo w ofercie edukacyjnej.

Biografische und lebensnahe Zugänge Opowieści z życia wziętych

Viele Jugendliche interessieren sich für eine persönliche Perspektive auf die Geschichte, z. B. durch Auseinandersetzung mit Biografien Gleichaltriger aus der Zeit des Zweiten Weltkriegs. Persönliche Erzählungen machen die Geschichte menschlich und greifbar.

Wielu młodych ludzi interesuje się historią opowiedzianą z perspektywy osobistych doświadczeń, np. poprzez analizę biografii osób, które podczas II wojny światowej były ich rówieśnikami. Takie podejście czyni historię bardziej namacalną i nadaje jej ludzką twarz.

Digitale Technologien **Technologii cyfrowych**

Junge Menschen sehen in digitalen Tools wie Apps, interaktiven Karten oder Social-Media-Kampagnen eine Möglichkeit, historische und kulturelle Bildung lebendig und modern zu gestalten.

Narzędzia cyfrowe, takie jak aplikacje, interaktywne mapy czy kampanie w mediach społecznościowych, są postrzegane jako nowoczesny sposób na uatrakcyjnienie edukacji historycznej i kulturalnej.

Kreative und künstlerische Ansätze **Kreatywnego i artystycznego podejścia**

Formate wie kreatives Schreiben, Zeichnen, Poesie oder Fotografie ermöglichen eine individuelle Auseinandersetzung und eröffnen neue Zugänge zur deutsch-polnischen Geschichte.

Indywidualne formy wyrazu, takie jak kreatywne pisanie, rysunek, poezja czy fotografia, otwierają nowe możliwości poznawania historii polsko-niemieckiej.

Bezug zur Gegenwart **Nawiązań do teraźniejszości**

Historische Themen werden durch aktuelle Bezüge interessanter, etwa durch den Brückenschlag zu aktuellen Themen wie Menschenrechten heute oder sozialen Fragen.

Tematy historyczne przemawiają do młodzieży bardziej, gdy nawiązują do współczesnych wydarzeń, np. poprzez zestawienie ich z aktualnymi kwestiami, takimi jak prawa człowieka czy problemy społeczne.

Fokus auf Grenzregionen **Ofert w regionach przygranicznych**

Bildungsangebote sollten nicht nur in Berlin, sondern auch in der Grenzregion verfügbar sein und lokale Vereine einbeziehen, um den Bezug zur Geschichte und Themen vor Ort zu stärken.

Programy edukacyjne powinny być dostępne nie tylko w Berlinie, ale również w regionach przygranicznych, angażując lokalne stowarzyszenia i wzmacniając więź z lokalną historią oraz kontekstem regionalnym.

Ökologische und nachhaltige Projekte **Ekologicznych i zrównoważonych projektów**

Themen wie Umweltschutz und Nachhaltigkeit sind besonders wichtig. Projekte wie z. B. Kunst aus recyceltem Müll können das historische Lernen mit aktuellen ökologischen Fragen kombinieren.

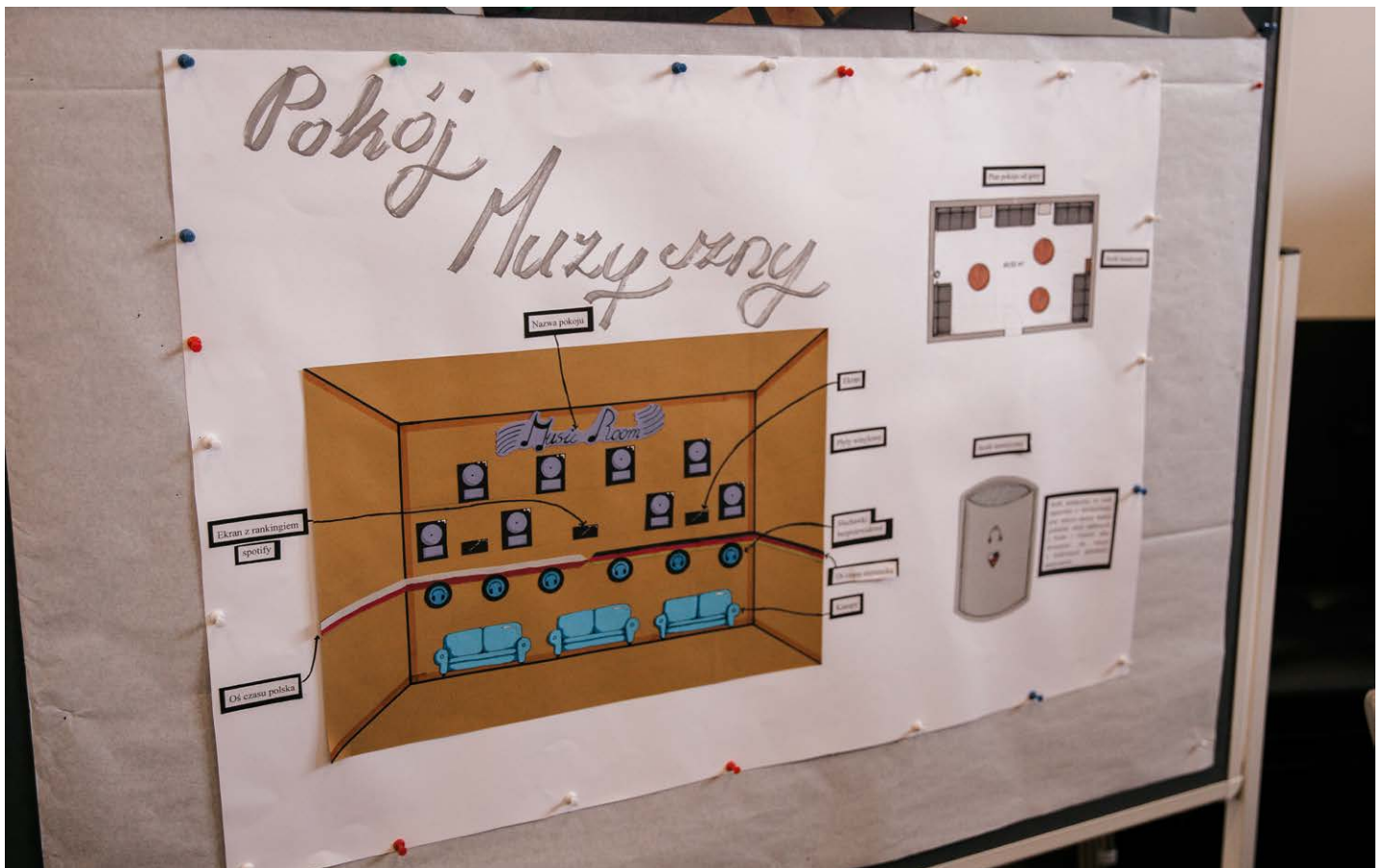
Tematy związane z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem mają dla młodych ludzi szczególne znaczenie. Projekty, takie jak tworzenie sztuki z materiałów z recyklingu, mogą łączyć edukację historyczną z aktualnymi wyzwaniami ekologicznymi.

Projektideen
aus 2023

Pomysły
na projekty
w roku 2023

Folgende Ideen entstanden im Rahmen der "Jugend-Ideenlabore für das Deutsch-Polnische Haus" 2023.

Poniższe pomysły zostały opracowane w ramach „Młodzieżowej Kuźni Pomysłów dla Domu Polsko-Niemieckiego” 2023.

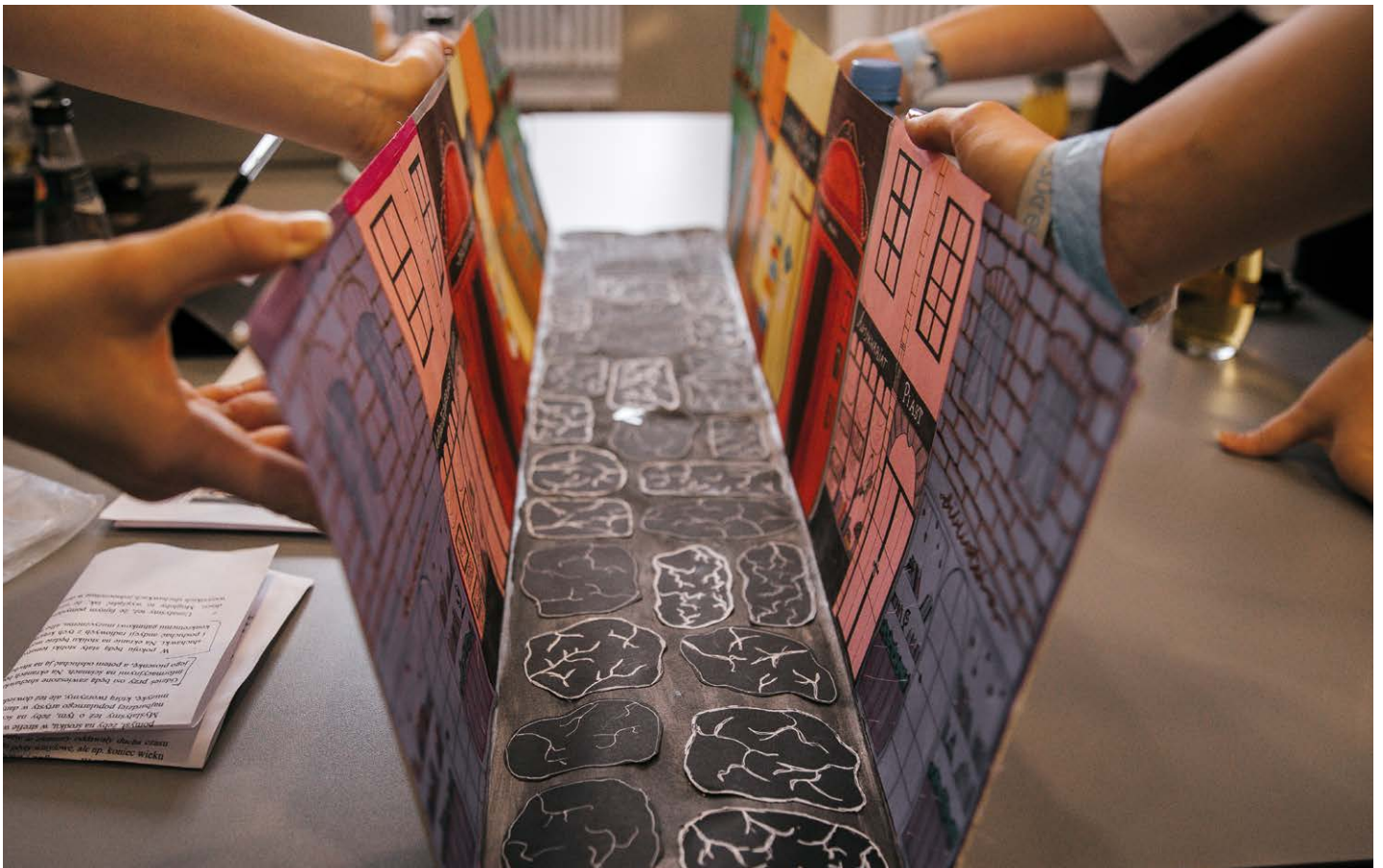
»Raum der Musik« Pokój muzyczny

Deutsch-polnische Verbindungen über
Musik begreifen

Muzyczne relacje polsko-niemieckie

Schüler:innen der allgemeinbildenden Königin-Jadwiga-Sekundarschule in Kielce schlugen vor, einen Raum im Deutsch-Polnischen Haus dem Thema Musik zu widmen. Dabei soll die Geschichte verschiedener Musikgenres in Deutschland und Polen sowie deren Verflechtungen deutlich gemacht werden. Für die Gestaltung des Raums hat die Gruppe einen konkreten Vorschlag erarbeitet. Was Beispiele für deutsche Musik in den verschiedenen Genres angeht, haben sie die Abschlussveranstaltung der Jugend-Ideenlabore in Berlin genutzt, um Anregungen der Jugendlichen aus Deutschland aufzunehmen.

Uczniowie i uczennice II Liceum Ogólnokształcącego im. Królowej Jadwigi w Kielcach proponują, aby jedną z sal w Domu Polsko-Niemieckim poświęcić tematowi muzyki. Pokój muzyczny ma uwypatnić historyczne powiązania między różnymi gatunkami muzyki z Niemiec i Polski. Grupa opracowała konkretną propozycję wystroju pomieszczenia. Podczas spotkania podsumowującego Młodzieżowej Kuźni Pomysłów w Berlinie młodzież z Polski wykorzystała okazję, aby spytać swoich rówieśników z Niemiec o przykłady niemieckiej muzyki z różnych gatunków.

Deutsch-polnische Straße Polsko-niemiecka ulica

Jugendliche stellen deutsche und polnische Einkaufsstraßen modellhaft gegenüber.

Młodzież porównuje ze sobą przykładowe polskie i niemieckie ulice handlowe.

Schüler:innen der allgemeinbildenden Königin-Jadwiga-Sekundarschule in Kielce entwickelten ein Modell einer deutsch-polnischen Straße – polnische Geschäfte auf der einen, ihre deutsche Entsprechung auf der anderen Straßenseite. Zu dieser Idee hat sie die Ausstellung im Museum des Zweiten Weltkriegs in Danzig inspiriert. Eine solche Straße in der Ausstellung könnte nicht nur Gemeinsamkeiten zwischen deutschen und polnischen Städten aufzeigen, sondern auch interessante Informationen zur Alltagskultur vermitteln.

Uczniowie i uczennice II Liceum Ogólnokształcącego im. Królowej Jadwigi w Kielcach opracowali model polsko-niemieckiej ulicy z polskimi sklepami po jednej stronie i ich niemieckimi odpowiednikami po drugiej. Inspiracją do tego pomysłu była wystawa w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku. Taka ulica na wystawie mogłaby nie tylko pokazać podobieństwa między niemieckimi i polskimi miastami, ale także dostarczyć ciekawych informacji o kulturze dnia codziennego.

Deutsch-polnisches Restaurant Polsko-niemiecka restauracja »Efekt Schmetterlinga«

Schüler:innen aus Kielce entwerfen ein Restaurant mit typischen polnischen und deutschen Gerichten.

Uczniowie i uczennice z Kielc projektują restaurację z typowymi polskimi i niemieckimi potrawami.

Eine Gruppe Schüler:innen der allgemeinbildenden Königin-Jadwiga-Sekundarschule in Kielce entwickelte einen Vorschlag für ein Restaurant mit deutschen und polnischen kulinarischen Spezialitäten im Deutsch-Polnischen Haus. Durch die verschiedenen Gerichte sollen die Besucher:innen kulturelle Besonderheiten, Unterschiede und Gemeinsamkeiten kennenlernen können. Mit dem Namen »Schmetterlingseffekt« will die Gruppe zeigen, dass das Probieren anderer Gerichte ein erster Auslöser sein kann, sich intensiver mit der Region zu befassen, für die das Gericht typisch ist. Über das Essen kann eine erste kulturelle Annäherung stattfinden.

Grupa uczniów i uczennic II Liceum Ogólnokształcącego im. Królowej Jadwigi w Kielcach opracowała projekt restauracji w Domu Polsko-Niemieckim z niemieckimi i polskimi specjałami kulinarnymi. Różnorodne dania mają zaznajomić odwiedzających z różnicami i podobieństwami w kulturze kulinarnej obu krajów. Poprzez nazwę »Efekt Schmetterlinga« grupa chce pokazać, że degustacja potraw może zachęcić do bliższego poznania regionu, dla którego dana potrawa jest typowa. Kulinarne doświadczenia mogą w ten sposób stanowić pierwszy krok w kierunku poznawania innej kultury.

Lokale Erinnerung Upamiętnienie w społeczności lokalnej

**Jugendliche erinnern an das Schicksal
polnischer Zwangsarbeiterinnen und
ihrer Kinder.**

**Młodzież upamiętnia losy polskich robotnic
przymusowych i ich zmarłych dzieci.**

*“Wir sind der Meinung, dass Jugendliche
sich für deutsch-polnische Beziehungen
leicht begeistern können, wenn sie einen
direkten Bezug in ihrer Nähe finden können,
eben direkt vor der eigenen Tür.”*

*“Uważamy, że młodzi ludzie mogą z łatwo-
ścią zainteresować się stosunkami pol-
sko-niemieckimi, jeśli zobaczą, że są one
częścią ich własnej społeczności lokalnej.”*

Die Jugendgruppe »Jugendtreff International Leipheim« engagierte sich im Rahmen ihres Projekts für die Erinnerung an die Kinder der polnischen Zwangsarbeiterinnen, die nach Ende des Zweiten Weltkrieges bis 1950 gestorben sind. Die Jugendlichen organisierten hierzu eine Aufräumaktion der Gräber auf dem Alten Friedhof in Böblingen. Dabei führten sie auch Gespräche und Interviews mit Expert:innen und Historiker:innen vor Ort. Die jungen Menschen wollen so einen Beitrag zur deutsch-polnischen Erinnerungskultur und gegenwärtigen Friedensarbeit leisten. Die Arbeit der Jugendlichen wurde filmisch dokumentiert von Jacek Wielgosz.

Młodzieżowa grupa »Jugendtreff International Leipheim« zaangażowała się w ramach swojego projektu na rzecz upamiętnienia losów dzieci polskich robotnic przymusowych, które zginęły w okresie od zakończenia II wojny światowej do 1950 roku. Młodzi ludzie zorganizowali akcję sprzątnięcia grobów na Starym Cmentarzu w Böblingen. Przeprowadzili również wywiady ze społecznością lokalną, ekspertkami i ekspertkami oraz historyczkami i historykami. Młodzież chce w ten sposób przyczynić się do kształtowania polsko-niemieckiej kultury pamięci i pracy na rzecz pokoju. Praca młodzieży została udokumentowana w krótkim filmie autorstwa Jacka Wielgosza.

Themenräume zu Geschichte und Kultur Pokoje poświęcone historii i kulturze

Jugendliche aus Chorzów zeigen die Verflechtungen in der deutsch-polnischen Geschichte und Kultur.

Młodzież z Chorzowa pokazuje polsko-niemieckie powiązania w historii i kulturze.

„Wir leben in Oberschlesien, einem Gebiet, in dem die deutsch-polnische Geschichte eine besondere Dimension hat, die durch die schwierigen Erfahrungen im Grenzgebiet geprägt wurde und in den Gemeinden vor Ort noch lebendig ist.“

„Mieszkamy na Górnym Śląsku, a więc na obszarze, gdzie polsko-niemiecka historia ma szczególny wymiar, kształtowany przez trudne doświadczenia pogranicza i która wciąż jest żywa w tutejszych społecznościach.“

Eine Gruppe Schüler:innen aus dem Verein »Wyspa« (dt.: »Insel«) in Chorzów entwickelte verschiedene Vorschläge für Themenräume im Deutsch-Polnischen Haus: z. B. ein Raum zu den wichtigsten Persönlichkeiten der deutsch-polnischen Geschichte, die als Wachsfiguren dargestellt werden sollen. Ebenso sollen die schwierigen Lebensgeschichten von Menschen im deutsch-polnischen Grenzgebiet behandelt werden. Aber auch moderne interaktive Themenräume aus den Bereichen Freizeit, Kulinarik, Unterhaltung oder Sport schlägt die Gruppe vor.

Grupa uczniów i uczennic ze stowarzyszenia »Wyspa« w Chorzowie stworzyła propozycje sal tematycznych w Domu Polsko-Niemieckim: np. salę poświęconą najważniejszym postaciom w polsko-niemieckiej historii, które mają być przedstawione jako figury woskowe. W Domu znaleźć się mają również skomplikowane historie życia ludzi zamieszkujących w polsko-niemieckim regionie granicznym. Grupa proponuje także nowoczesne interaktywne pokoje tematyczne poświęcone zagadnieniom wypoczynku, kuchni, rozrywki i sportu.

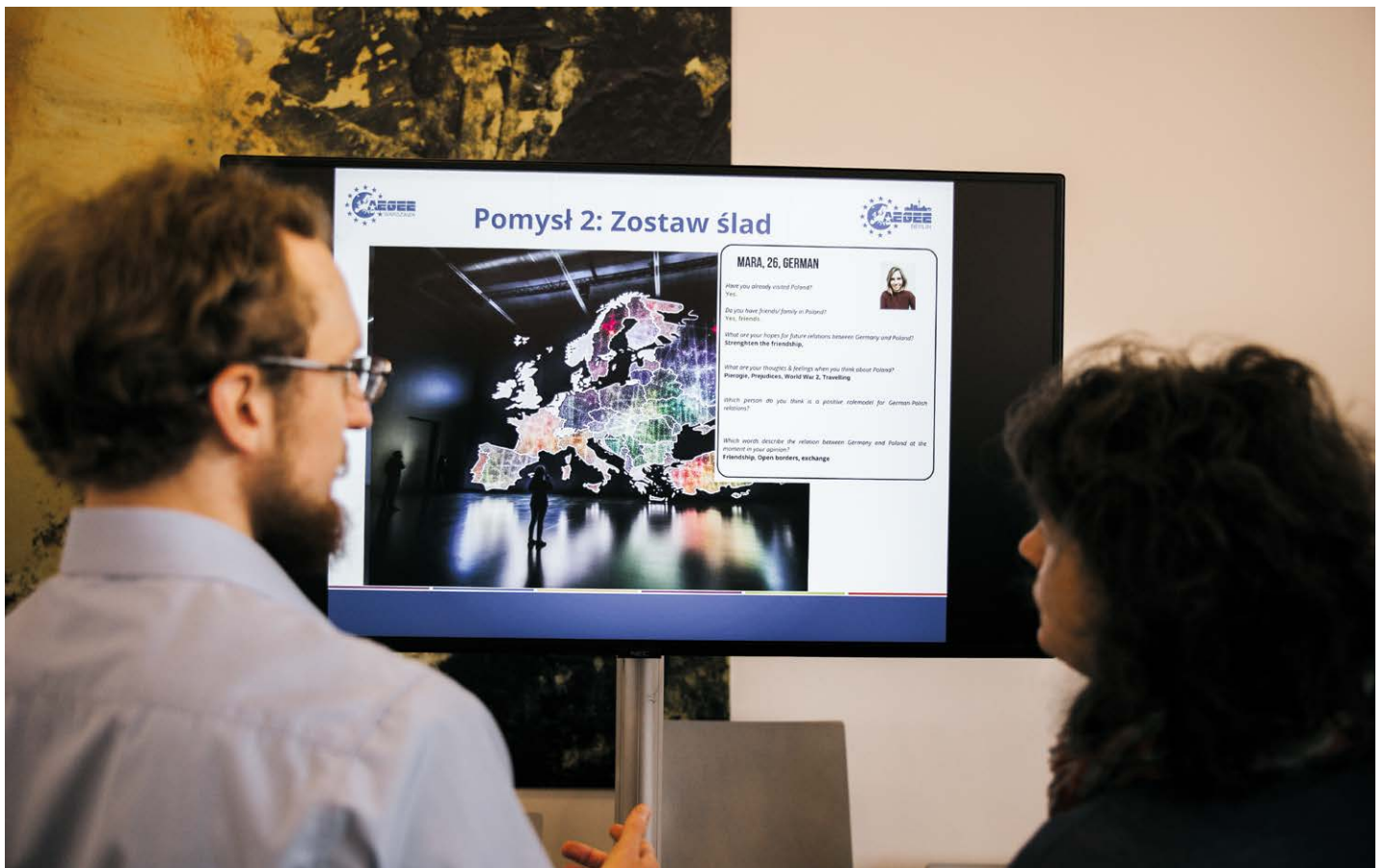
Generations- übergreifende Gespräche Głosy pokoleń

Eine Studierendengruppe regt generationsübergreifende Gespräche zum deutsch-polnischen Verhältnis an.

Grupa studentów inicjuje międzypokoleniowe dyskusje na temat stosunków polsko-niemieckich.

Eine Gruppe der Studierendenvereinigung AEGEE aus Deutschland und Polen entwickelte eine Idee für generationsübergreifende Gespräche zur deutsch-polnischen Geschichte. Sie wollen Videos mit jungen und älteren Menschen aufnehmen, in denen diese dieselben Fragen beantworten. Die Antworten der verschiedenen Generationen sollen dann gegenübergestellt werden. Dazu hat die Gruppe eine Postkarte gestaltet, die dabei helfen soll, persönliche Gespräche mit Angehörigen zu deutsch-polnischen Beziehungen anzuregen.

Grupa ze stowarzyszenia studenckiego AEGEE z Polski i Niemiec opracowała pomysł na międzypokoleniowe rozmowy o polsko-niemieckiej historii. Chcą nagrywać filmy z młodymi i starszymi osobami, które odpowiadać będą na identyczne pytania. Odpowiedzi różnych pokoleń zostaną następnie ze sobą porównane. Dodatkowo grupa zaprojektowała pocztówkę, która ma zachęcać do osobistych rozmów z krewnymi na temat stosunków polsko-niemieckich.

Interaktive Besucher:innen-Karte »Leave a trace«

Studierende wollen auf interaktive Weise persönliche Geschichten der Besucher:innen im Deutsch-Polnischen Haus sammeln.

Studenci chcą w interaktywny sposób zebrać i przedstawić osobiste historie osób odwiedzających Dom Polsko-Niemiecki.

Eine Gruppe der Studierendenvereinigung AEGEE aus Deutschland und Polen entwarf ein interaktives Besuchskonzept für das Deutsch-Polnische Haus namens »Leave a trace« (Hinterlasse eine Spur). Besucher:innen können im Laufe ihres Ausstellungsbesuchs mithilfe eines Armbands digital Fragen beantworten. Die Antworten sollen am Ende der Ausstellung – als persönliche Geschichte – auf einer großen Leinwand erscheinen. Dort sollen auf einer interaktiven Karte alle Geschichten abgebildet werden und so gezeigt werden, dass alle Besucher:innen ihre persönliche Geschichte zum Deutsch-Polnischen Haus beitragen können.

Grupa młodych ludzi z organizacji studenckiej AEGEE z Polski i Niemiec opracowała koncepcję na interaktywne zwiedzanie Domu Polsko-Niemieckiego. Podczas wizyty na wystawie odwiedzający mogą cyfrowo odpowiadać na pytania używając przeznaczonych do tego opasek na rękę. Odpowiedzi – jako osobiste historie zwiedzających – pojawią się na dużym ekranie znajdującej się na końcu wystawy. Wszystkie historie mają być wyświetlane na interaktywnej mapie i prezentowane tak, aby odwiedzający mogli podzielić się swoją osobistą historią w Domu Polsko-Niemieckim.

Podcast über Jadwiga Ankiewicz

Podcast o Jadwidze Ankiewicz

Jugendliche produzieren eine Podcastfolge zur Geschichte einer polnischen KZ-Überlebenden.

Młodzież produkuje odcinek podcastu o historii młodej osoby z Polski, która przeżyła obóz koncentracyjny.

Eine Gruppe Schülerinnen der Elmshorner Bismarckschule beschäftigte sich mit der Geschichte von Jadwiga Ankiewicz, einer damals siebzehnjährigen polnischen Überlebenden des KZ Majdanek. Die Gruppe nahm eine Podcastfolge auf, in der die Schülerinnen über das Schicksal von Jadwiga Ankiewicz informieren und auf die eigene Beschäftigung mit ihrer Geschichte eingehen. In der kurzen Podcastfolge unterhalten sich die Schülerinnen aus Elmshorn über das Schicksal der polnischen KZ-Überlebenden Jadwiga Ankiewicz.

Grupa uczennic ze szkoły im. Bismarcka w Elmshorn zajęła się historią Jadwigi Ankiewicz, siedemnastoletniej Polki, która przeżyła obóz koncentracyjny na Majdanku. Młodzież nagrała odcinek podcastu, w którym opowiadają o losach Jadwigi Ankiewicz oraz swoim zaangażowaniu na rzecz upamiętnienia jej historii. W prototypowym odcinku podcastu uczennice z Elmshorn przedstawiają postać Jadwigi Ankiewicz, która przeżyła obóz koncentracyjny na Majdanku.

Heimatstadt Lublin Miasto Lublin

Jugendliche aus Lublin möchten den Besucher:innen des Deutsch-Polnischen Hauses ihre Heimatstadt näherbringen.

Młodzież z Lublina chce przybliżyć odwiedzającym swoje rodzinne miasto.

Schüler:innen der technischen Oberschule für Bauwesen Eugeniusz Kwiatkowski in Lublin schlagen vor, polnische Städte und ihre deutsch-polnische Geschichte in der Ausstellung zu präsentieren. Sie haben drei Videos erstellt, in denen sie die Altstadt Lublins, die Gedenkstätte des Konzentrationslagers Majdanek und den Park Saski aus ihrer Perspektive vorstellen. Den Park haben sie außerdem als Gipsmodell nachgebaut.

Uczniowie i uczennice Zespołu Szkół Budowlanych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Lublinie zaproponowali przedstawienie na wystawie polskich miast i ich polsko-niemieckiej historii. Stworzyli trzy filmy, w których z własnej perspektywy przedstawiają historyczne centrum Lublina, Park Saski oraz miejsce, w którym mieścił się obóz koncentracyjny na Majdanku. Park Saski odtworzyli również w formie modelu gipsowego.

»Handsclag der Versöhnung« »Piona« Pojednania

Jugendliche aus Polen erschaffen ein kreatives Projekt zur deutsch-polnischen Aussöhnung.

Młodzi ludzie z Polski tworzą kreatywny projekt na rzecz pojednania polsko-niemieckiego.

Schüler:innen der technischen Oberschule für Bauwesen Eugeniusz Kwiatkowski in Lublin haben einen Gipsabdruck angefertigt, der einen Händedruck in den Nationalfarben von Polen und Deutschland darstellt und deutsch-polnische Begegnung und Freundschaft symbolisieren soll. Eine größere Skulptur dieser Art möchten sie vor eine »Wand der Versöhnung« im Deutsch-Polnischen Haus stellen, an der Besucher:innen ihren eigenen Handabdruck hinzufügen können.

Uczniowie i uczennice Zespołu Szkół Budowlanych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Lublinie wykonali gipsowy odlew uścisku dłoni w barwach narodowych Polski i Niemiec, który ma symbolizować polsko-niemieckie spotkania i przyjazne stosunki. Większą rzeźbę tego typu chcieliby umieścić przed »Ścianą Pojednania« w Domu Polsko-Niemieckim, gdzie odwiedzający mogliby pozostawić własny odcisk dłoni.

Stadtrallye Gra miejska

Berliner Schüler:innen entwerfen eine Stadtrallye zu polnischen Orten in Berlin.

Uczennice i uczniowie z Berlina projektują grę miejską śladami »polskich« miejsc w Berlinie.

Schüler:innen der Gail S. Halvorsen Schule in Berlin entwickelten mit der App »Actionbound« drei Routen für eine Stadtrallye, bei der polnische Orte in Berlin entdeckt werden können. Einige Stationen sind z. B. die Solidarność-Plakette am Reichstag oder das Haus des Rundfunks, in dem der Radiosender 'Radio Cosmo' den Podcast »Cosmo po polsku« für in Deutschland lebende Pol:innen produziert. Die Stadtrallye wurde zur Abschlussveranstaltung von den Teilnehmenden das erste Mal ausprobiert.

Uczniowie i uczennice ze szkoły Gail S. Halvorsen w Berlinie za pomocą aplikacji »Actionbound« opracowali trzy trasy rajdu gry miejskiej, która pozwala odkrywać »polskie miejsca« w Berlinie. Wśród przystanków znalazły się m.in. tablica Solidarności na budynku Reichstagu oraz »Haus des Rundfunks« (tłum. budynek radia), gdzie stacja radiowa »Radio Cosmo« produkuje podcast »Cosmo po polsku« dla Polaków mieszkających w Niemczech. Gra miejska została po raz pierwszy przetestowana przez uczestniczki i uczestników Młodzieżowej Kuźni Pomyśłów podczas wydarzenia końcowego.

- [Visuelles Protokoll zur Abschlussveranstaltung in Berlin, 2023](#)
- [Protokół wizualny ze spotkania podsumowującego, Berlin 2023](#)

Junge Ideen
FÜR DAS
DEUTSCH-POLNISCHE HAUS

ABSCHLUSS -
VERANSTALTUNG
der Jugend-
Ideenlabore
Berlin, 28.11.2023

Deutsch-Polnisches Haus
mit Gedenkzeichen
Dom Polsko-Niemiecki z miejscem
Upamiętnienia

Innere
Wystrój

Denkmal
am Eingang
Pomnik

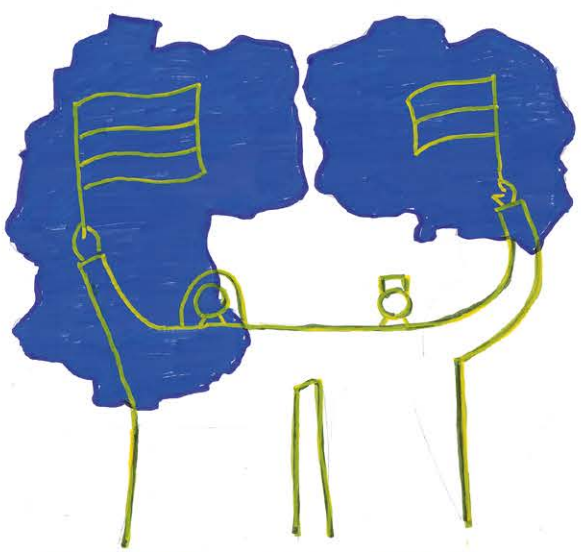
Garten
Ogród

4
POZIOMY
EBENEN

Deutsch-Polnisches
Herz SERCE
POLSKO-NIEMIECKIE

TARAS
NA DACHU
DACHTERASSE

ERINNERUNG KULTUR

DEUTSCHES
POLEN
INSTITUT

IST WICHTIG!

Emotionen

BIBLIOTEKA
KRAWIEC
KINO
BIURO
PODRÓZY

MUZYKA
ŁACZY
LUDZI
MUSIK
verbindet
MENSCHEN

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

Einrichtung
Wnętrze

Programm
Program

IDEEN WO

TANIEC & SPORT
Tancerzy + SPORT

vielfältige KULTUR ANGEBOTE
różnorodnie OFERTY KULTURANE

mit!
MACHEN
WSPÓŁDZIAŁANIE
AKTIV

Deutsch-Polnisches
Dom Polsko-Niemiecki

MEDIA
TV RADIO

DISCO

3 SAALEN
GEDENKEN
INFORMATION
BILDUNG BEGEGNUNG
Jugend LABORE

wie soll es aussehen?

Jak powinien wyglądać?

GS-

OMYSLY NA PROJEKTY

VERBINDEN
Jung & ALT

PRZENIKANIE
SIE
KULTURY I HISTORII
Polsko-niemieckiej

LICA
DIE STRASSE
RÖHNICE
PODOBIEŃSTWA
RZSCHIEDE &
SCHKEITEN

EFEKT "SCHMETTER-LINGA"

SCHMETTERLINGS-EFFEKT

FRIEDENS ARBEIT BEGINNT VOR deiner TÜR

PRACA NA RZECZ POKOJU
ZACZYNA SIE PRZED TWOJĄ DRZWIAMI

DIE GRUPPE HAT GRÄBER von Kindern renoviert

SPUREN-SUCHE

Historia i Kultura GIESCHICHTE KULTUR
FIGURY WOSKOWE

SALA WYRAŻANIA SIEBIE
Raum des Selbstausdrucks

ANEKS KUCHENNY "Küchen Zeile"

RÄUME

GENERATIONEN STIMMEN
GŁOSY GENERACJI

HEBEL WIRKUNG

INTERAKTION mit den B...
Interaktion & Schw...

ERKENNTNIS "wir sind alle GLEICH"

LEIPHEIM

CHORZÓW

AEGEE

IDEEN WORKSHOP

Junge Menschen
Młodzież

amm
im

Wo
EFFEK

mit
MACHEN
WSPÓLDZIAŁANIE
AKTIV

Deutsch-Polnisches Haus
Dom Polsko-Niemiecki

Nowe Media
TIK TOK
NEUE MEDIEN

Form
interak
Form
Kreativ
KREATI

3 SAALEN
GEDENKEN
INFORMATION
BILDUNG
BEGEGNUNG
Jugend LABORE

EL
-GRA-
SIEDZTWO
odkrywanie
HISTORII
UNTERSUCHUNG/
ERMITTLUNG
Authentyczne
LOS
HISTORIE
ANTHENTISCHE
SCHICKSALE

WYMIAN
i UDZIAŁ
MŁODZ
AUSTAUS
von Jungen
für jung
Mensch

wie
soll
es aussehen?!

Jak powinien
wyglądać?

UDZIAŁ
PARTYZIPATION
IST UNS WICHTIG

PROJEKTY

PROJ

PRZENIKANIE
SIE
KULTURY I HISTORII
Polsko-Niemieckiej

TEROR
DES KRIEGES
ZEIGEN

Historia
i Kultura
GESCHICHTE
KULTUR
FIGURY WOSKOWE

GENERATIONEN
STIMMEN
GŁOSY
GENERACJI

INTERAKTION
mit den Besuchen
Interakcja
z odwiedzającymi

PODCAST
EINZELSCHICKSAL
von JADWIGA
ANKIEWICZ
Biografia
Jadwigi Ankiewicz

ANEKS
KUCHENNY
"Küchen
Zeile"
SALA
WYRAŻANIA
SIEBIE
Raum des
Selbstausdrucks
RÄUME

ERKENNTNIS
"wir sind
alle GLEICH!"

CHORZÓW

AEGEE

MAJDAANEK
KONZENTRATIONSLAGER
ELMSHORN

IDEENTIDEEN

ZUHÖREN

NAZWA
powinna być sama w sobie ZACHĘTA, EIGENNAMEN

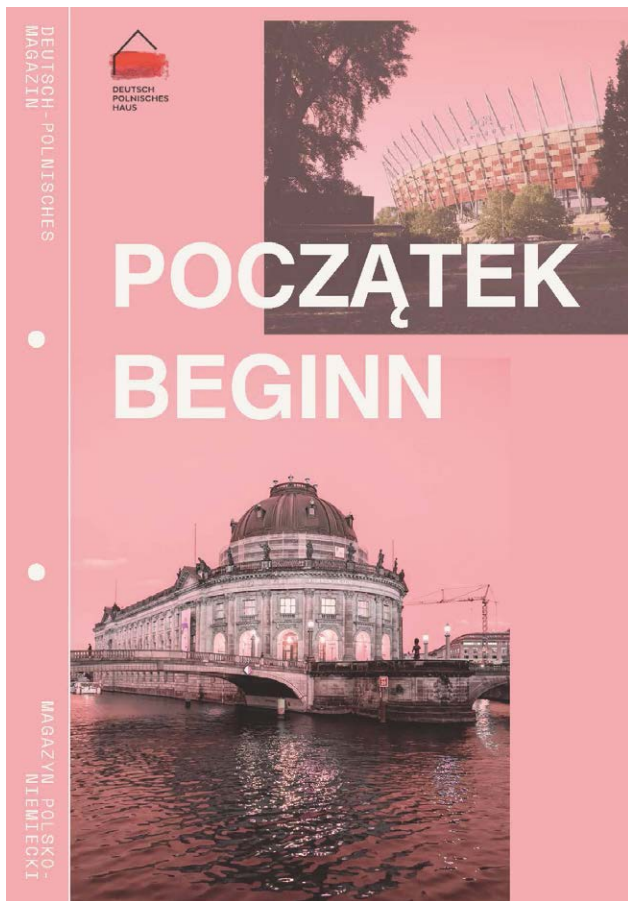
Teilnehmende
2023

Vorschläge
für Bildungs-
projekte
aus 2024

Propozycje
projektów
edukacyjnych
w roku 2024

Folgende Bildungsprojekte wurden im Jahr 2024 designt und prototypisch erprobt.

Następujące projekty edukacyjne zostały zaprojektowane, prototypowo przetestowane w 2024 roku.

Das Deutsch-Polnische Magazin Polsko-niemiecki magazyn

Das deutsch-polnische Jugendmagazin verbindet persönliche Erfahrungen und interkulturelle Perspektiven.

Polsko-niemiecki magazyn młodzieżowy łączy osobiste doświadczenia i międzykulturowe perspektywy.

7 POLNISCHE GEMÄLDE, DIE DU KENNEN SOLLTEST

Polnische Gemälde sind in den großen Kunstmuseen und Galerien noch immer eine Seltenheit. Doch das war nicht immer so. Vor allem im 19. Jahrhundert erfreute sich polnische Kunst in Paris, dem damaligen Zentrum der Kunstwelt, großer Beliebtheit. In dieser Zeit, in der Polen durch die drei Teilungen von der Landkarte verschwunden war, zeichnete sich die polnische Kunst durch eine beeindruckende Modernität und Emotionalität aus. Und auch heute gibt es in Polen Künstlerinnen und Künstler, die unsere Aufmerksamkeit verdienen. Hier sind 7 polnische Gemälde, die Du kennen solltest:

1. JAN MATEJKO, STAŃCZYK, 1862, NATIONALMUSEUM IN WARSCHAU

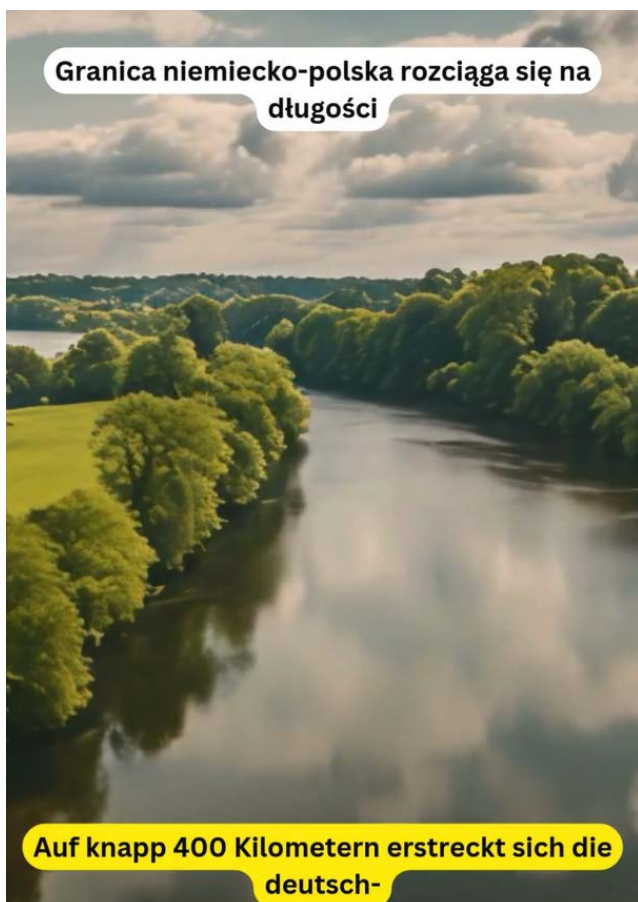

Jan Matejko, Stańczyk, Muzeum Narodowe w Warszawie

Ein Narr ist in seinen Stuhl gesunken und sitzt betrübt und niedergeschlagen da. Im Hintergrund sieht man eine feiernde Gesellschaft. Warum trauert der Narr? Was betrübt ihn? Das Gemälde des polnischen Historienmalers Jan Matejko zeigt den Hofnarren Stańczyk. Dieser lebte im 16. Jahrhundert am Hof der polnischen Könige, wo er durch seine scharfsinnige Kritik an den Herrschenden berühmt wurde. In der Zeit der polnischen Teilungen, als das Land nicht mehr existierte, wurde Stańczyk zu einer mythologischen Figur für die polnische Nation. In dem Gemälde betrauert Stańczyk den Verlust der Stadt Smolensk, die heute zu Russland gehört. Während die Herrschenden feierten, ahnte der Narr, dass dem polnischen Königreich schwere Zeiten bevorstünden.

Eine Gruppe von Schüler:innen und Student:innen aus Deutschland und Polen entwickelte die Idee eines deutsch-polnischen Magazins. Dieses soll in Zukunft von Jugendlichen aus beiden Ländern gestaltet werden und für alle Besucher:innen des Deutsch-Polnischen Hauses sowie online verfügbar sein. Dabei sollen sowohl persönliche Erfahrungen als auch interkulturelle Beobachtungen im Mittelpunkt stehen. Gemeinsam erarbeitete die Gruppe einen Prototypen für eine erste Ausgabe des Magazins.

Grupa uczniów i studentów z Niemiec i Polski opracowała pomysł polsko-niemieckiego magazynu. W przyszłości ma on być tworzony przez młodych ludzi z obu krajów i być dostępny dla wszystkich odwiedzających Dom Polsko-Niemiecki oraz online. Skupi się on zarówno na osobistych doświadczeniach, jak i obserwacjach międzykulturowych. Grupa wspólnie opracowała prototyp pierwszego numeru magazynu.

Exkursionen in die deutsch-polnische Grenzregion

Wycieczki do polsko-niemieckiego regionu przygranicznego

Gemeinsame Exkursionen sensibilisieren Schüler:innen aus Deutschland und Polen für den Schutz der Grenzregion

Wspólne wycieczki uwrażliwiają uczniów i uczennice z Niemiec i Polski na potrzebę ochrony regionu przygranicznego.

Die Teilnehmer:innen der Gruppe entwarfen ein Konzept für Schulexkursionen in die deutsch-polnische Grenzregion. Im Rahmen dieses mehrtägigen, dezentralen Angebots sollen gemischte deutsch-polnische Schüler:innen-Gruppen die Grenzregion als (bedrohtes) Ökosystem kennenlernen. Mit Hilfe geführter Untersuchungen machen sich die Exkursionsteilnehmer:innen mit den Umweltproblemen vor Ort sowie deren Ursachen vertraut. Darüber hinaus sollen die Schüler:innen dazu befähigt werden, kreative Ideen zum Schutz des geteilten Ökosystems zu entwickeln. Im Anschluss sollen die Ergebnisse der Exkursionen im Deutsch-Polnischen Haus präsentiert werden. Um die Inhalte ihres Projektes zu illustrieren, erstellten die drei Teilnehmer:innen ein kurzes Video.

Biorący udział w projekcie uczestnicy opracowali koncepcję wycieczek szkolnych do polsko-niemieckiego regionu przygranicznego, w ramach której mieszane grupy uczniów i uczennic z Polski i Niemiec będą poznawać ten region jako (zagrożony) ekosystem. W trakcie kilkudniowej, zdecentralizowanej wycieczki, z pomocą przewodników, osoby uczestniczące zapoznają się z lokalnymi problemami środowiskowymi i ich przyczynami. Ponadto, uczniowie i uczennice będą mieli okazję rozwijać kreatywne pomysły na ochronę wspólnego ekosystemu. Wyniki wycieczek zostaną zaprezentowane w Domu Polsko-Niemieckim. Grupa stworzyła również krótki film ilustrujący treść swojego projektu.

Interaktive Ausstellung Interaktywna wystawa

Interaktive Ausstellung vernetzt deutsch-polnische Erfahrungen und persönliche Geschichten.

Interaktywna wystawa łączy ze sobą polsko-niemieckie doświadczenia i osobiste historie.

Das interaktive Ausstellungsprojekt wurde von jungen Menschen und Studierenden aus Polen und Deutschland gemeinsam entwickelt. Dank spezieller Armbänder können die Besucher:innen auf Bildschirmen, die rund um die Ausstellung aufgestellt sind, Fragen beantworten. Ihre Gedanken erscheinen am Ende der Ausstellung auf einem Bildschirm. Alle Geschichten werden auf einer interaktiven Karte festgehalten, auf der die Besucher:innen ihre Erfahrungen teilen, die Geschichten anderer entdecken und Menschen mit ähnlichen Interessen kennenlernen können.

Projekt interaktywnej wystawy stworzony został wspólnie przez młodzież, studentów i studentki z Polski i Niemiec. Dzięki specjalnym opaskom zwiedzający mogą odpowiadać na pytania wyświetlane na ekranach rozmieszczonych na wystawie. Ich przemyślenia zostaną zaprezentowane na ekranie podsumowującym na końcu ekspozycji. Wszystkie historie są zapisywane na interaktywnej mapie, która umożliwia odwiedzającym dzielenie się własnymi doświadczeniami, odkrywanie opowieści innych oraz nawiązywanie kontaktu z osobami o podobnych zainteresowaniach.

Erlebnisraum Pokój doświadczeń

Der Erlebnisraum fördert das deutsch-polnische Verständnis auf spielerische und interaktive Weise.

Pokój doświadczeń wspiera polsko-niemieckie porozumienie w formie interaktywnej gry.

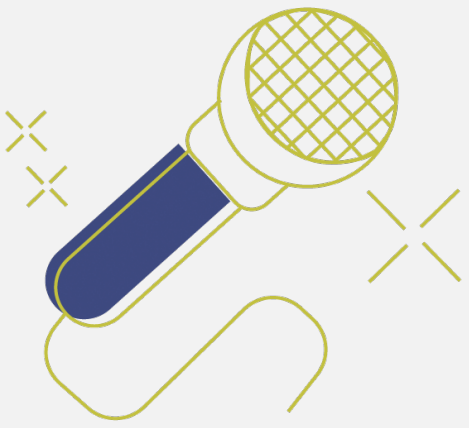
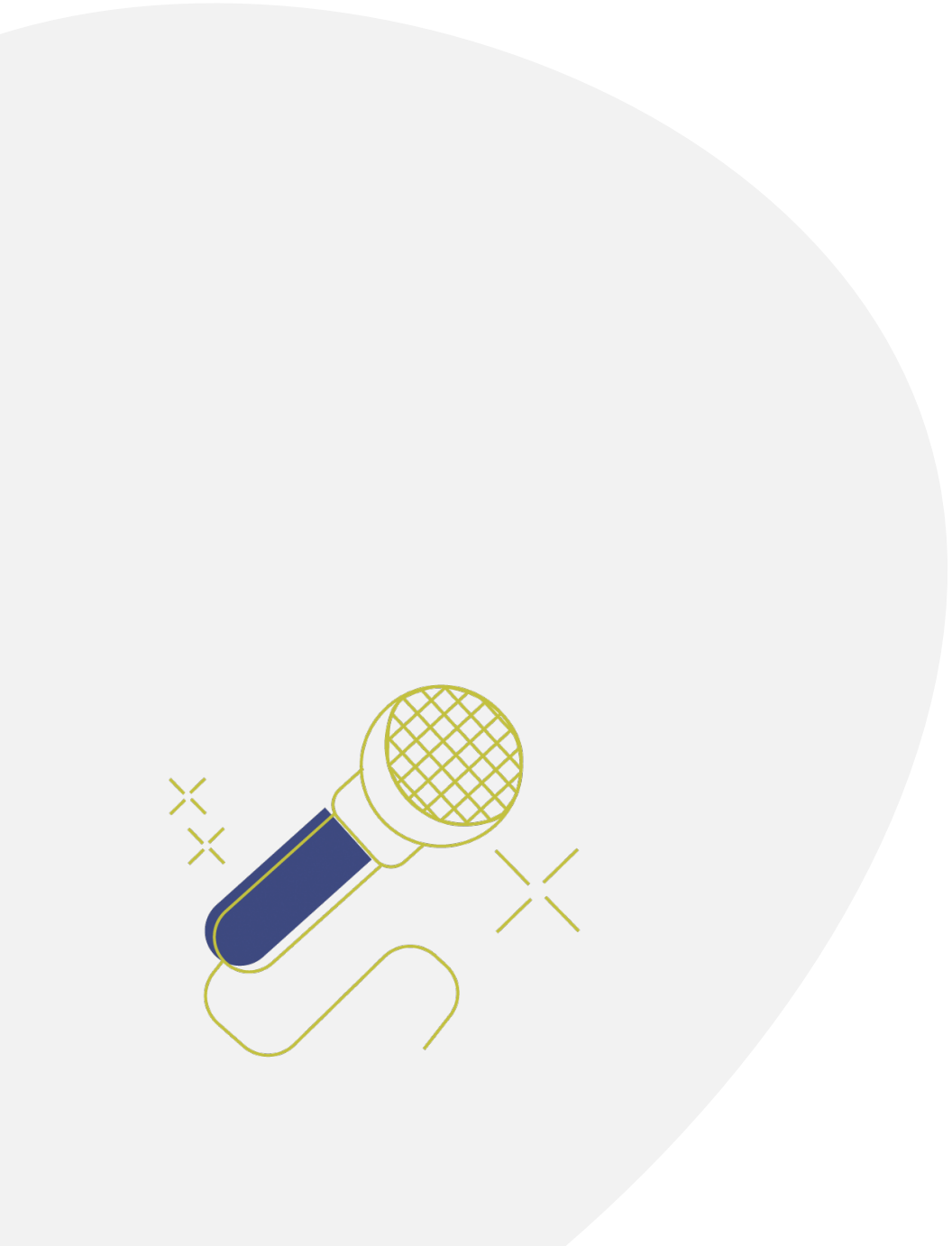
Der Erlebnisraum wurde nach dem Vorbild eines "Escape Rooms" konzipiert und soll ein besseres Verständnis für die Geschichte und Kultur des Nachbarlandes fördern. Das Spiel führt die Teilnehmenden durch wichtige Stationen der deutsch-polnischen Geschichte. Die Rätsel sind thematisch an die jeweilige Epoche angepasst. Durch ein spielerisches und interaktives Format wird Geschichte emotional und greifbar vermittelt. Der interaktive Raum ist insbesondere für Schüler:innen-Gruppen im Alter von 14–20 Jahren konzipiert. Durch die praktische Mitarbeit wird die Geschichte lebendig. Die Teilnahme erfordert keine Vorkenntnisse, sondern weckt Neugierde und vermittelt Wissen spielerisch.

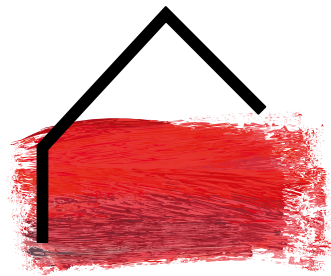
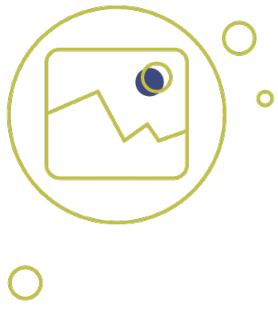
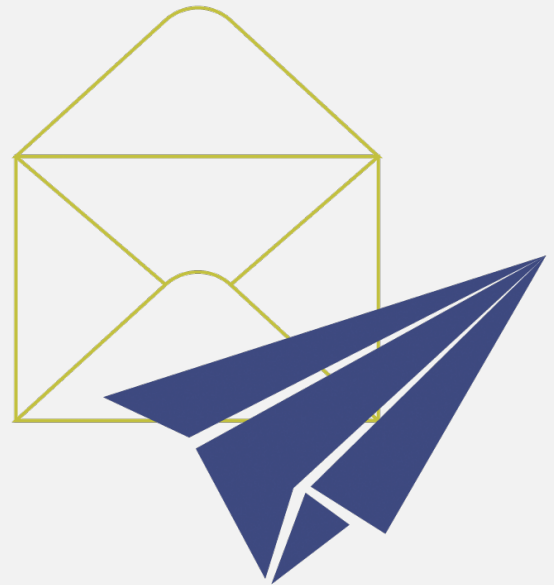
Pokój doświadczeń został pomyślany na wzór „Escape Roomu” i ma na celu lepsze zrozumienie historii oraz kultury sąsiedniego kraju. Gra prowadzi uczestników przez ważne etapy historii polsko-niemieckiej. Zagadki są tematycznie dostosowane do różnych epok historycznych. Ten format edukacyjny odwołuje się do emocji uczestników i zwiększa ich zaangażowanie. Przekazuje wiedzę historyczną poprzez zabawę, dzięki czemu staje się ona bardziej zrozumiała. Interaktywny pokój został zaprojektowany przede wszystkim z myślą o grupach uczniów w wieku 14–20 lat. Poprzez aktywne uczestnictwo historia ożywa. Udział w grze nie wymaga znajomości historii, lecz wzbudza ciekawość i w przystępny sposób przekazuje wiedzę.

Teilnehmende
2024

DEUTSCH POLNISCHES HAUS

Mehr Informationen zu den Jugend-Ideen sind auf der Website des Deutsch-Polnischen Hauses zu finden.

Więcej informacji na temat pomysłów młodzieży można znaleźć na stronie internetowej Domu Polsko-Niemieckiego.

www.deutschpolnischeshaus.de

DEUTSCHES POLEN INSTITUT

Impressum

Deutsches Polen-Institut Darmstadt e. V.
Residenzschloss 1
64283 Darmstadt

info@dpi-da.de
www.deutsches-polen-institut.de
Instagram: @jugendideenlabore_dpi

Redaktion

Redakcja

Anna Jankowska
Emilie Mansfeld

Grafische Gestaltung

Opracowanie graficzne

www.maximneroda.com

Illustrationen

Ilustracje

www.actu-tactu.de

Bildnachweis

Zdjęcia

Mariusz Buczma 5, 35–37
Nagy Miklós 34
Antonina Polukhina 4–5, 12–22, 28–29
Aleksandra Schreiber (tellinary) 6–7, 24–27

Das Projekt wird von der Beauftragten der Bundesregierung für Kultur und Medien gefördert.

Projekt jest finansowany przez Pełnomocniczkę Rządu Federalnego ds. Kultury i Mediów.

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien